

משרד החינוך והתרבות
המינהל הפדגוגי
האגף לתכניות לימודים

מונחון באזרחות עברי-עברי-רוסי

СЛОВАРЬ ТЕРМИНОВ ПО ОБЩЕСТВОВЕДЕНИЮ ИВРИТ-ИВРИТ-РУССКИЙ ДЛЯ СРЕДНЕЙ ШКОЛЫ

המונחון הוכן במסגרת הצוות לאזרחות לבית הספר הכללי והדתי באגף לתכניות לימודים.
כתיבה ועיבוד: חנה אדן
תרגום לרוסית: אלכסנדרה הרפי
עריכה לשונית: נעמי פרידמן
עימוד: הדס בר-יוסף
קראו והעירו: אסיה רמברג, חייא דהאן, נאוה סגן, רחמים כהן-מלמד
הקלדה: גרף-חן

לתלמידים עולים
בבית הספר העל-יסודי
הכללי והדתי

ירושלים, תשנ"ב

א

	<i>население</i>	אובלוסייה
שיתפּוֹת בְּקוואליציה, שאינן	<i>оппозиция</i>	אופּוֹזיציה
היחס בין אדם לבין מדינה. לאזרח יש זכויות וחובות חברתיות ופוליטיות.	<i>подданство, гражданство</i>	אַזְרָחוֹת
אחוז הקולות המינימלי, שמפלגה חייבת להשיג כדי לזכות במושב אחד לפחות בכנסת כלומר, כדי להכניס נציג לכנסת. אחוז המינימום נקבע בחוק הבחירות של המדינה.	<i>заградительный процент голосов</i>	אַחוֹז חֶסֶמִיָה
האחריות של שר לפעילות של משרדו ולפעולות של אנשיו, גם אם הם פעלו שלא בהסכמתו. האחריות היא כלפי ראש הממשלה והכנסת.	<i>министерская ответственность</i>	אַחְרִיּוֹת מִיְנִיֶסְטְרִילִית
עיקרון שלפיו הממשלה אחראית בפני הכנסת לפעולות של כל שר, וכל שר חייב נאמנות במעשיו ובהצהרותיו למדיניות הממשלה.	<i>взаимная ответственность</i>	אַחְרִיּוֹת מְשׁוֹתֶפֶת
השקפה שיש בה רעיונות, אמונות, ומחשבות בדבר היחסים שבין האדם, החברה והיקום.	<i>идеология</i>	אידיאולוֹגִיָה
רדיו, טלוויזיה ועיתונות שתפקידם להעביר מידע להרבה אנשים, להמונים.	<i>массовые средства связи</i>	אַמְצְעֵי תְקֻשׁוֹרֶת הַמוֹנִיִּים
מוסד מדיני שנבחר במיוחד לחקיקת חוקה. מכיוון שעד היום לא נחקקה חוקה, הכנסת היא גם אספה מכוונת.	<i>учредительное собрание</i>	אַסְפֵּה מְכוֹנֶנֶת

ב

כל אזרח שמלאו לו 18 שנה ושמו מופיע ברשימת פנקס הבחורים.	<i>избиратель</i>	בוֹחֵר
הבחירות מתקיימות על פי חוק כל ארבע שנים. אם הכנסת החליטה להתפורר לפני סוף תקופת ארבע השנים (לפני סיום הקדנציה), הבחירות	<i>выборы в кнест</i>	בְּחִירוֹת לְכַנְסֶת

מתקיימות אחרי פיזור הכנסת.
הבחירות בישראל הן: כלליות,
ארציות, חשאיות, שוות, ישירות,
רשימתיות, יחסיות.

בחירות, שבהן משתתפים כל אזרחי
המדינה.

всеобщие выборы

בחירות כלליות

בחירות המתקיימות בכל הארץ באותו
יום, והארץ כולה נחשבת לאזור בחירה
אחד.

всеизраильские выборы

בחירות ארציות

בחירות, שבהן רק המצביע עצמו יודע
במי בחר.

тайные выборы

בחירות חשאיות

בחירות שבהן ניתן משקל שווה (ללא
הבדל) לכל אחד מהקולות של
הבוחרים.

равноправные выборы

בחירות שוות

בחירת חברי הכנסת בהצבעה של
הבוחרים.

прямые выборы

בחירות ישירות

בחירת רשימת מועמדים של מפלגות.
לפני הבחירות כל מפלגה או תנועה
המשתתפת בבחירות קובעת את
רשימת המועמדים שלה. הרשימה
קבועה ולא ניתן לשנות אותה. האזרח
הבוחר אינו יכול להשפיע על רשימת
המועמדים, זאת בניגוד לבחירות
אישיות, שבהן האזרח בוחר את
המועמד.

выборы по спискам

**בחירות
רשימתיות**

בחירות על פי שיטה, שבה מספר
המנדטים (המושבים בכנסת) שמקבלת
כל מפלגה הוא יחסי למספר הקולות
שקיבלה המפלגה בבחירות.

בחירות יחסיות

בחירות במועצה ובעירייה, בראש
המועצה ובראש העיר. ראש הרשות
נבחר בבחירות אישיות, ואילו חברי
המועצה או העירייה נבחרים בבחירות
רשימתיות יחסיות. הבוחרים הם
התושבים הגרים בתחום הרשות
המקומית.

*муниципальные
выборы*

**בחירות לרשויות
המקומיות**

מושג המבטא את הצורך ואת הדרך
להגן על הקיום של המדינה ועל השלום
של תושביה.

*национальная
безопасность*

ביטחון לאומי

<p>בתי משפט אלה דנים בנושאים פליליים ואזרחיים. הם כוללים 3 רמות של בתי משפט: בית משפט השלום, בית המשפט המחוזי, בית המשפט העליון.</p>	<p>суд гражданские суды</p>	<p>בית משפט בתי משפט רגילים</p>
<p>הרמה (ערֶכְאָה, איִנְסְטַנְצְיָה) הראשונה של בתי המשפט. בית משפט השלום בנושאים פליליים ואזרחיים, שהעונש עליהם מוגבל (עד שלוש שנות מאסר).</p>	<p>мировой суд</p>	<p>בית משפט השלום</p>
<p>הרמה השנייה של בתי המשפט. בית המשפט המחוזי דן בעניינים אזרחיים ובעֶבְרוֹת פליליות, שאינם בתחום סמכותו של בית משפט השלום. כמו כן הוא דן בערעורים על פסקי הדין של בית משפט השלום.</p>	<p>региональный суд</p>	<p>בית המשפט המחוזי</p>
<p>הרמה השלישית והעליונה במערכת בתי המשפט בישראל, ממלא שני תפקידים: 1) דן בערעורים על פסקי דין של בית המשפט המחוזי; 2) מכריע בסֶסְסוֹכִים שבין האזרח לבין השלטונות בנושאים שאינם בסמכות של בתי המשפט האחרים. בתפקיד זה הוא נקרא בית דין גבוה לצדק – בג"ץ.</p>	<p>верховный суд</p>	<p>בית המשפט העליון</p>
<p>בתי משפט שעוסקים רק בתחום מסוים, לדוגמה: בית דין צבאי, בית דין דתי. בְּתֵי־דִין הם מחוץ למערכת בתי המשפט הרגילים.</p>	<p>суд</p>	<p>בתי דין</p>
<p>בית הדין שדן בענייני המעמד האישי. לכל דת יש בית דין משלה, הדין בענייני המעמד האישי לפי חוקי אותה דת. בתי הדין הדתיים הקיימים הם: בית דין רבני ליהודים, בית דין כנסייתי לנוצרים, בית דין דתי לדרוזים ובית דין מוסלמי הנקרא "בית הדין השרעי".</p>	<p>религиозный суд</p>	<p>בית הדין הדתי</p>

בית הדין הצבאי

בית הדין שדן חיילים על עברות צבאיות (עברות הנוגעות לצבא) או על עברות, שעברו החיילים במסגרת שירותם הצבאי.

בית הדין הצבאי*армейский суд*

בתי דין שהוקמו כדי לטפל בנושאים מיוחדים, כגון: תעבורה, נוער, עבודה.

*гражданский суд по особым делам***בתי דין
אזרחיים
מיוחדים****ד**

העמדה של הציבור בנושא מסוים שנוגע לכלל הציבור.

*общественное мнение***דעת קהל****ה**

קבלת החלטה בכנסת נגד הממשלה. כלומר, תמיכה של רוב חברי הכנסת בהצעת אי אמון. החלטה כזאת תביא להתפטרות של הממשלה או לפילתה.

*вотум недоверия правительству***הבעת אי אמון
בממשלה**

גוף הכולל את הנציגים של התנועה הציונית בכל המדינות שבהן פועלת התנועה.

*Мировая Сионистская Организация***ההסתדרות
הציונית
העולמית***исполнение***הוצאה לפועל***указ (мн. указы)***הוראה (ר' הוראות)***Кнeсeт, израильский парламент***הכנסת**

בית נבחרים (פְּרֻלְמָנֵט). לבית הנבחרים בישראל קוראים כנסת. הכנסת היא הרשות המחוקקת. מספר חבריה 120, והיא נבחרת כל ארבע שנים.

*провозглашение независимости***הכרזת העצמאות**

הצהרה על הקמת מדינת ישראל כמדינת ריבונית, שניתנה ב־ה' באייר תשי"ח (14 במאי 1948).

*семейное положение***המעמד האישי**

מושג משפטי הנוגע לענייני נישואין וגירושין. תחום זה הוא בסמכות בתי הדין של העדות הדתיות השונות בישראל.

הזרוע המבצעת של ההסתדרות הציונית העולמית.

*Еврейское Агентство***הסוכנות היהודית**

<p>חוזה בין השותפים בממשלה או במועצה המקומית. בהסכם נקבעת חלוקת התפקידים והמחויבות שיש לשותפים זה כלפי זה.</p>	<p><i>коалиционное соглашение</i></p>	<p>הסכם קואליציוני</p>
<p>ארגון של עובדים, שהמטרה שלו להגן על הזכויות של העובדים במקומות העבודה, וגם לטפל ביחסים שבין העובדים לבין ארגוני המעסיקים והממשלה.</p>	<p><i>профсоюз</i></p>	<p>הסתדרות</p>
<p>הפרדה בתפקידים ובסמכויות בין שלוש הרשויות: הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת והרשות השופטת. ההפרדה נועדה למנוע ריכוז כוח בידי רשות אחת ולמנוע תלות של רשות אחת באחרת. סמכות החקיקה נמצאת בידי הרשות המחוקקת (הכנסת). סמכויות הביצוע נמצאות בידי הרשות המבצעת (הממשלה), וסמכויות השיפוט בידי הרשות השופטת (בתי משפט).</p>	<p><i>разделение властей</i></p>	<p>הפרדת רשויות</p>
<p>השתתפות האזרחים בשלטון על-ידי בחירת נציגים. ההשתתפות היא זכות וחובה של אזרחים במדינה דמוקרטית.</p>	<p><i>голосование на выборах</i></p>	<p>הצבעה בבחירות</p>
<p>חלק מסמכויות הכנסת. הצעה שהאופוזיציה מעלה ובה היא קוראת להתפטרות הממשלה.</p>	<p><i>предложение о недоверии</i></p>	<p>הצעת אי אמון</p>
<p>הצעה לחוק שמגיש חבר כנסת.</p>	<p><i>личная законодательная инициатива</i></p>	<p>הצעת חוק פרטית</p>
<p>הצעת חוק שמגישה הממשלה או שמגיש שר בממשלה. רוב הצעות החוק המוגשות לכנסת הן הצעות חוק ממשלתיות.</p>	<p><i>законодательная инициатива</i></p>	<p>הצעת חוק ממשלתית</p>
<p>הצעה של חבר כנסת המופנית ליושב ראש הכנסת. ההצעה מעלה בקשה לדון בנושא מסוים במליאת הכנסת.</p>	<p><i>предложение для рассмотрения</i></p>	<p>הצעה לסדר</p>
<p>הצעה שמגיש חבר כנסת לכלול נושא דחוף בסדר היום של הכנסת.</p>	<p><i>внеочередное предложение на повестке дня</i></p>	<p>הצעה דחופה לסדר היום</p>

הַרְבֵּנוּת הָרֵאשִׁית

המוסד הדתי העליון במדינת ישראל.
מוֹעֲצַת הַרְבֵּנוּת הָרֵאשִׁית מורכבת
משישה עשר רבנים ובראשם שני רבנים
ראשיים: האחד אשכנזי והשני ספרדי.

главный раввинам

הַרְבֵּנוּת הָרֵאשִׁית

שם כולל לעיריות, למועצות מקומיות
ולמועצות אזוריות. יש להן סמכות
חוקית לשלוט באזור מסוים תחת
פיקוח של השלטון המרכזי (הממשלה).

местная власть

הַשְּׁלִטוֹן הַמְּקוֹמִי

התהליך שבו האדם מקבל זכויות של
אזרח.

*натурализация,
принятие гражданства*

הַתְּאֲזָרוּת

ר

העבודה המעשית של הכנסת נעשית
בוועדות קבועות. כל ועדה עוסקת
בנושאים שהיא הוסמכה לטפל בהם על
פי התקנון. לדוגמה: ועדת חוץ
וביטחון, ועדת הכספים. הוועדות
נבחרות לפי עיקרון של נציגות
סיעתית-מפלגתית.

комиссии Кнесета

וְעוֹדוֹת הַכְּנֶסֶת

ועדה היושבת ליד קלפי ביום הבחירות.
הוועדה מורכבת מנציגים של מפלגות
שונות. היא מנהלת את הבחירות
באותה קלפי ומפקחת עליהן.

*избирательная
комиссия*

וְעֵדַת קְלָפִי

ועדה של שרים הנבחרים על ידי
הממשלה כדי לטפל בנושא מסוים.
לדוגמה: ועדת שרים לענייני ביטחון,
ועדה לענייני עלייה וקליטה.

*министерская
комиссия*

וְעֵדַת שָׂרִים

ז

право (מנ. права)

זְכוּת (ר' זכויות)

ח

כל מי שנבחר לכנסת. בראשי תיבות:
ח"כ.

член Кнесета

חֶבֶר-כְּנֶסֶת

<i>обязанность (мл. обязанности)</i>	חֻבָּה (ר' חֻבּוֹת)
<i>закон</i>	חוק
<i>законодательство</i>	חֻקִּיקָה
<i>основное законодательство</i>	חֻקִּיקָה רִאשִׁית
<i>обычное законодательство</i>	חֻקִּיקַת מִשְׁנָה
<i>процедура принятия законов</i>	הַלִּיךְ חֻקִּיקָה
<i>честность, нравственность</i>	טְהִרָּה-מִדּוֹת
<i>Председатель Кнессета</i>	יוֹשֵׁב ראש יו"ר הַכְּנֶסֶת
<i>закон о гражданстве</i>	חוק האזרחות
<i>закон о возвращении</i>	חוק השבות
<i>конституция</i>	חוקה

הוראה פומבית, שהרשות המחוקקת קובעת. ההוראה מגדירה מה מותר ומה אסור. במשטר דמוקרטי כולם שווים בפני החוק וחייבים לציית לו. קביעת חוקים על ידי הכנסת, שהיא הרשות המוסמכת לכך.

החקיקה שמחוקקת הכנסת נקראת חקיקה ראשית. החקיקה הראשית עוסקת באישור העקרונות של החוק ובפְּרָטִיּוֹ החשובים.

חקיקה שמחוקקת הרשות המבצעת (הממשלה, הרשויות המקומיות ורשויות ציבוריות אחרות). הכנסת מעבירה לרשות המבצעת את הסמכות לקבוע תקנות בתחומים ובהגבלות הקבועים בחוק הכנסת. חקיקת משנה כפופה לחוקי הכנסת ואסור שתהיה מנוגדת לחוקי הכנסת.

הדרך שבה נחקק החוק בכנסת. הליך החקיקה נעשה על פי כללים קבועים הניתנים לביקורת.

חבר כנסת שנבחר על ידי הכנסת לעמוד בראשה. תפקידיו: לנהל את ענייני הכנסת, ליצג אותה כלפי חוץ, לקבוע את סדר היום של הדיונים בכנסת ואת סדר הישיבות, לשמור על חסינות חברי הכנסת. יו"ר אחראי על מזכירות הכנסת ועל עובדי הכנסת.

חוק הקובע מי זכאי לאזרחות, ובאילו תנאים מקבלים אזרחות של מדינה.

חוק הקובע את זכותו של כל יהודי לעלות לישראל.

קוֹנְסְטִיטוּצְיָה. אוסף של חוקים הקובעים את עקרונות המשטר וסדרי השלטון.

חוק יסוד שונה מחוק רגיל בכך שבעתיד הוא יהיה חלק מהחוקה. חוק יסוד עוסק בנושאים כמו צורת שלטון, סמכויות השלטון וזכויות האזרחים. תוכנו הוא קונסטיטוציוני. לדוגמה: חוק יסוד הכנסת, חוק יסוד הממשלה.

основные законы

חוקי יסוד

הפחתת העונש לאדם שכבר נשפט, או ויתור על העונש לאדם שעמד לדין. בישראל זכות החנינה היא בידי הנשיא.

амнистия, помилование

חנינה

הזכות לא להישפט שיפוט אזרחי ופלילי. זכות זו מקבלים על פי רוב בעלי תפקידים כמו נשיא המדינה, חברי כנסת ודיפלומטים. הם מקבלים את הזכות הזאת כדי לאפשר להם חופש פעולה בביצוע התפקיד שלהם. במקרים מסוימים יכולה הכנסת לבטל את הזכות הזאת (להסיר את החסינות) ולהעמיד אותם לדין.

неприкосновенность

חסינות

כ

יכולת של קבוצה חברתית להשפיע על קבלת החלטות מדיניות (פוליטיות).

политическая сила

כוח פוליטי

תהליך הקמת ממשלה חדשה. התהליך נקרא גם הרכבת ממשלה.

*формирование
правительства*

כינון הממשלה

עם, אומה או קבוצה גדולה של אנשים, שהמשותף להם הוא לשון, מוצא, היסטוריה, ערכים ועל פי רוב גם ארץ אחת.

нация

לאום

ל

א. ההשתייכות ללאום, לעם;
ב. אידיאולוגיה, שדוגלת בסדר מדיני המבוסס על מתן עצמאות מדינית לעמים השונים.

национальный

לאומיות

מ

<p>שם המוסד ושם התפקיד של האיש העומד בראש המוסד העוסק בביקורת על הניהול במוסדות השלטון. הפקידים במשרד מבקר המדינה בודקים את ניהול הכספים, את היעילות ואת טוהר המידות במשרדים הממשלתיים ובכל המוסדות שהמדינה נותנת להם תקציבים. הביקורת נמסרת לראשי המשרדים ולכל הגופים המבוקרים ולאחר מכן לכנסת. כל שנה מפרסמים את מסקנות הבדיקה. מבקר המדינה נבחר על ידי הכנסת בהצבעה חשאית לתקופה של חמש שנים עם אפשרות להארכה לחמש שנים נוספות.</p>	<p>государственный контролер</p>	<p>מבקר המדינה</p>
<p>הכנסת איננה יכולה לפטר את מבקר המדינה אלא ברוב של שני שלישים מן המצביעים, ולאחר שהוגשה הצעה לפטרו על ידי 20 חברי כנסת לפחות.</p>		
<p>אוכלוסייה המנהלת שלטון עצמי ריבוני בשטח בעל גבולות קבועים.</p>	<p>государство</p>	<p>מדינה</p>
<p>מדינה עצמאית.</p>	<p>суверенное государство</p>	<p>מדינה ריבונית</p>
	<p>политика</p>	<p>מדיניות</p>
	<p>учреждение (מנ. учреждения)</p>	<p>מוסד (ר' מוסדות)</p>
<p>קנדידט. כל אזרח, ששמו נמצא ברשימת הנבחרים לכנסת. המועמד לכנסת יכול להיות כל אזרח ישראלי בן 21 שנה ומעלה, בתנאי שבית המשפט לא שָׁלַל ממנו זכות זו.</p>	<p>кандидат в Кнесет</p>	<p>מועמד לכנסת</p>
	<p>совет (מנ. советы)</p>	<p>מועצה (ר' מועצות)</p>
<p>גוף הכולל כמה יישובים כפריים קטנים, שיש להם אינטרסים משותפים. (אין הַצְדָּקה שכל אחד מהם יהיה רשות מקומית נפרדת).</p>	<p>районный совет</p>	<p>מועצה אזורית</p>

<p>גוף המנהל את ענייני היישוב (כל יישוב שאינו עיר) פועל באמצעות מועצה, ובראשה עומד ראש המועצה. חברי המועצה וראש המועצה נבחרים על ידי תושבי היישוב.</p>	<p><i>местный совет</i></p>	<p>מועצה מקומית</p>
<p>תקופת העבודה של הכנסת. הכנסת עובדת במשך השנה בשני מושבים: מושב קיץ ומושב חורף, ארבעה חודשים בכל מושב.</p>	<p><i>сессия Кнесета</i> <i>сессия Кнесета</i></p>	<p>מושב פְּכָנֶסֶת מושב הַכְּנֶסֶת</p>
<p>האדם שעומד בראש מזכירות הכנסת ואחראי להפעלת תקציב המינהל והמשק של הכנסת. מטפל גם בעניינים הקשורים בייצוג הכנסת כלפי חוץ.</p>	<p><i>Секретарь Кнесета</i></p>	<p>מזכיר הַכְּנֶסֶת</p>
<p>צוות מינהלי הכולל את מזכיר הכנסת וסגניו. מזכירות הכנסת עוסקת בתפעולה התקין של הכנסת בתחומי המינהל, התקציב והמשק ובארגון העבודה הפרלמנטרית שלה.</p>	<p><i>Секретариат Кнесета</i></p>	<p>מזכירות הַכְּנֶסֶת</p>
<p>המליאה היא אספת כל חברי הכנסת באולם הישיבות של הכנסת ולא בוועדות. אין חובה על חברי הכנסת להופיע לישיבות במליאה.</p>	<p><i>административный, управленческий, правление</i> <i>администрация и хозяйство</i> <i>пленум Кнесета</i></p>	<p>מינהלי – מינהל מינהל ומשק מליאת הַכְּנֶסֶת</p>
<p>ממשלה שהתפטרה או ממשלה שהכנסת הפילה אותה, הממשיכה לכהן עד לבחירת ממשלה חדשה.</p>	<p><i>правительство</i> <i>правительство переходного периода</i></p>	<p>ממשלה ממשלת מעבר</p>
<p>מעצר של אדם על ידי רשויות השלטון (המערכת הביטחונית), מבלי שהוגש נגדו כתב אישום ומבלי שהעמידו אותו לדין. החל משנת 1979 צו-המעצר</p>	<p><i>аппарат</i> <i>административный арест</i></p>	<p>מנגנון מעצר מינהלי</p>

המינהלי חייב לקבל את האישור של נשיא בית המשפט המחוזי, והוא נתון לביקורת של בית המשפט הגבוה לצדק.

קבוצה גדולה של אנשים, שהתארגנו ביחד על בסיס של רעיונות פוליטיים, חברתיים וכלכליים משותפים. מטרת המפלגה להגיע לשלטון.

партия

מפלגה

הגוף השלטוני שנגדו עותרים בבג"ץ. הוא חייב להשיב לעתירה.

обвиняемый

משיב

הבניין שבו הכנסת נמצאת.

здание Кнессета

משכן הכנסת

מקום מושבו של הנשיא הנמצא בירושלים על פי חוק יסוד "נשיא המדינה".

Дворец президента
Израиляמשכן נשיאי
ישראל

צורת השלטון הנקבעת על פי עקרונות ומוסדות, לדוגמה: משטר דמוקרטי, משטר דיקטטורי.

режим

משטר

משטר מדיני, שבו נתון השלטון בידי נבחרי העם. העיקרון של משטר דמוקרטי הוא שלטון העם למען העם באמצעות הפרלמנט (בית נבחרים, כנסת) ובאמצעות הממשלה הנבחרת על ידו.

демократический
режим

משטר דמוקרטי

משטר, שבו סמכויות השלטון אינן מוגבלות. במשטר זה השלטון נמצא בידי יחיד או בידי קבוצה.

диктаторский
режим

משטר דיקטטורי

משטר, שבו יש רק מפלגה אחת, והיא שולטת במדינה ובאזרחיה שליטה מוחלטת (טוטלית).

тоталитарный режим

משטר טוטליתרי

האומבּוֹדְסְמָן נקרא בעברית "נציב תלונות הציבור". מבקר המדינה משמש גם כנציב תלונות הציבור. תפקידו של הנציב לבדוק תלונות של כל אזרח נגד גופים ממשלתיים וציבוריים הנתונים לביקורת המדינה.

уполномоченный по
жалобам гражданנציב תלונות
הציבור

נ

נציג (ר' נציגים)	<i>представитель (мн. представители)</i>
נשיא המדינה	<i>президент страны</i>
<p>מי שנבחר על ידי חברי הכנסת לעמוד בראש המדינה. הנשיא נבחר לתקופה של חמש שנים ויכול להיבחר לחמש שנים נוספות.</p> <p>לנשיא במדינת ישראל יש בעיקר תפקידים ייצוגיים סמליים, לדוגמה: הוא מייצג את המדינה בטקסים רשמיים, הוא מקבל את כתבי ההאמנה של נציגים דיפלומטיים ממדינות אחרות בישראל.</p> <p>לנשיא גם תפקידים לא ייצוגיים – הנשיא נותן חנינה לאסירים באישור שר המשפטים, ומטיל על חבר כנסת להרכיב את הממשלה.</p>	

ס

סדר היום של הכנסת	<i>повестка дня Кнесета</i>
סובלנות פוליטית	<i>политическая терпимость</i>
סיעה	<i>фракция</i>
סמכות (ר' סמכויות)	<i>полномочие (мн. полномочия)</i>
סמלי המדינה	<i>Государственные эмблемы</i>
<p>סדר היום של ישיבות הכנסת נקבע על ידי יושב ראש הכנסת. סדר היום כולל: הצעות חוק, הודעות של הממשלה, נושאים לדיון שהגישו חברי הכנסת, שאלות והצעות אי אָמון.</p> <p>הנכונות של רשויות השלטון ושל האוכלוסייה לאפשר הן קיום דעות שונות והן מאבק ביניהן על השפעה. במשטר דמוקרטי מתקיימת סובלנות בתחומי חופש הביטוי וחופש ההתאגדות.</p> <p>מפלגה או תנועה, שהתמודדה בבחירות לכנסת ועברה את אחוז החסימה. כל סיעה נקראת בשם שהשתמשה בו בבחירות.</p> <p>ציור, תמונה, צלילים או כל דבר אחר, המשמשים סימן היכר למדינה. לדוגמה: סמל המדינה – מנורה וענפי זית, דגל ישראל – כחול לבן, הקנון – התקווה.</p>	

ע

	<i>проступок, преступление</i>	עברה
מי שמגיש עתירה (בקשה) לבג"ץ (בית דין גבוה לצדק) (ראה משיב).	<i>апеллянт</i>	עותר
רשות המנהלת את ענייני העיר, ובראשה עומד ראש העיר.	<i>муниципалитет</i>	עירייה
	<i>принцип (мн. принципы)</i>	עיקרון (ר') עקרונות)
דרישה לדיון חוזר בבית משפט בעניין שנידון ונקבע בפסק דין בבית משפט נמוך יותר.	<i>пересмотр</i>	עריעור
בקשה, המוגשת לבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ) לדון בטענה של כל אדם במדינה כנגד אחד מגופי השלטון.	<i>исковое заявление</i>	עתירה

פ

חופשת הכנסת בין מושב למושב.	<i>каникулы Кнесета</i>	פגרת הפנסת
	<i>публичность, гласность</i>	פומבי
	<i>уголовный, криминальный</i>	פילי
הרשימה המלאה של האזרחים, שיש להם זכות לבחור לכנסת או לרשות המקומית.	<i>список избирателей</i>	פנקס הבוחרים
החלטת בית המשפט הנקבעת לפי מערכת החוקים של המדינה ולפי הפרשנות שנותנים השופטים בסוף תהליך המשפט. (ראה בתי משפט רגילים).	<i>решение суда</i>	פסק-דין

צ

*общество,
общественность*

ציבור

общественный

ציבורי

ק

התחברות יחדיו של הסיעות בכנסת
התומכות בממשלה. חבריה גם שותפים
בממשלה.

коалиция

קואליציה

основные линии

קווי-יסוד

התיבה שלתוכה מכניסים את מעטפות
ההצבעה בעת קיום הבחירות.

избирательная урна

קלפי

קריאה שקורא חבר כנסת ממקום
מושבזו בזמן שחבר כנסת אחר נואם.

реплика с места

קריאת בנינים

ר

חבר הכנסת שהרכיב את הממשלה
ועומד בראשה. הוא אחראי להפעלת
הממשלה.

глава правительства

ראש ממשלה

*власть орган власти
(мн. органы власти)*

רשות (ר' רשויות)

השטח שמסביב למשכן הכנסת.

территория Кнесета

רֶחֶבֶת הַכְּנֶסֶת

אחת משלוש רשויות השלטון הכוללת
את הממשלה, המינהל הציבורי
והרשויות המקומיות, כלומר את
הגופים המוסמכים להוציא לפועל את
חוקיה.

*исполнительная
власть*

רשות מבצעת

суверенитет

ריבונות

*суверенный,
полновластный*

ריבוני

שאלתה

שאלה שפנה חבר כנסת לממשלה או לשר מסוים. השאלה קשורה בתחום התפקוד והסמכות של הממשלה ככלל או של שר מסוים. באמצעות השאלות יכולים חברי הכנסת לבקר את הממשלה.

*интерпелляция,
запрос*

מתקיים באמצעות מוסדות המדינה, שקובעים את ההחלטות במדינה. שלטון דמוקרטי מתבסס על הסכמת האוכלוסייה.

власть

שלטון

עיקרון שעל פיו האזרחים וךשויות השלטון כפופים באופן שווה לחוק.

законная власть

שלטון החוק

חבר בממשלה. שר איננו חייב להיות חבר כנסת.

министр

שר

תביעה

פנייה של אדם או של המדינה לבית המשפט, במקרה של עברה על החוק.

жалоба

קבוצת אנשים בעלי רעיונות ומטרות משותפים בתחום המדיני, הכלכלי והחברתי, הפועלים יחד כדי להשיג מטרות. תנועה פוליטית אינה שייכת למפלגה ואינה שואפת להגיע לשלטון.

*политическое
движение*

תנועה פוליטית

הניסיון של הרשימות השונות להשפיע על הבחור להצביע עבורן. לתעמולת הבחירות יש מגבלות, הכתובות בחוק הבחירות לכנסת.

*предвыборная
агитация*

תעמולת בחירות

*постановление (мн.
постановления)*

תקנה (ר' תקנות)

תקנות, כללים והוראות, הקובעים את סדרי העבודה של הכנסת. ועדת הכנסת מטפלת בתקנות.

Устав Кнесета

תקנון הכנסת

הקדורים וכללים של דרכי פעולה,
שקובעת לעצמה הממשלה על פי חוק
יסוד הממשלה.

*постановление
правительства*

תקנון הממשלה

תקנות, שהמטרה שלהן להבטיח את
שלומו של הציבור בזמן חירום ובזמן
סכנה (מלחמה, משבר כלכלי) ולהבטיח
את קיומו של הסדר הציבורי.
התקנות האלה נותנות בידי הרשות
המבצעת סמכויות, שלפעמים גם
יכולות לפגוע בזכויות הפרט, כמו
מעצר מינהלי. התקנות האלה נקבעו על
ידי ממשלת המנדט הבריטי ב-1945
והן קיימות עד היום.

*правила обороны при
чрезвычайном
положении*

תקנות ההגנה
לשעת חירום